

FLEVOLAND

VERRASSEND GROEN TOEKOMSTVISIE

voor het natuur- en landschapsbeleid van de provincie Flevoland

INLEIDING

Flevoland anno 2014

Flevoland heeft zich de afgelopen dertig jaar ontwikkeld tot een bijzonder en waardevol gebied met een eigen karakter. Zoals het volkslied al aangeeft:

“ (...) een provincie die er wezen mag, jongste stukje Nederland”

De gemeenten, de provincie en vele gebiedspartners hebben gewerkt aan de ontwikkeling van een provincie waar het goed wonen, werken en recreëren is. Naast de kernen zijn ook het buitengebied en de natuur tot wasdom gekomen.

Met ingang van 1 januari 2014 is het natuurbeleid gedecentraliseerd van het rijk naar de provincies. Deze decentralisatie maakt dat de realisatie van het natuur- en landschapsbeleid een autonome provinciale taak is geworden.

De kerntaken voor de provincie zijn:

- Een wettelijke rol als uitvoerder van de natuurwetgeving.
- Een regisseursrol voor de realisatie van een landelijk Natuurnetwerk van voldoende omvang en kwaliteit om in ieder geval aan de internationale verplichtingen van Nederland te voldoen.

De provincie werkt niet alleen vanuit deze formele taken, maar kijkt ook vanuit andere beleidsterreinen naar kansen voor natuur en landschap en de kwaliteit van het landelijk gebied.

Bij gebiedsontwikkeling wordt de natuurkwaliteit direct meegenomen in de planvorming. Hiervoor heeft de provincie in het Omgevingsplan 2006 het landelijk ‘nee-tenzij-beleid’ al omgebogen naar een ‘ja-want’.

Het uitgangspunt is dat maatschappelijke en economische ontwikkelingen zo vorm krijgen dat ze de ecologische ontwikkelingen niet belemmeren maar versterken. De provincie is bij uitstek de bestuurslaag om de maatschappelijke, economische en ecologische opgaven met kennis van en gevoel voor lokale omstandigheden op te pakken. Deze visie is in samenwerking met gebiedspartijen opgesteld. De visie bouwt voort op de Flevolandse natuur als onderdeel van zowel het Natuurnetwerk Nederland als het internationale Natura 2000-netwerk en het bestaande (provinciale) natuurbeleid. Met deze visie geeft de provincie een aantal nieuwe accenten aan het natuurbeleid. De provincie wil daarmee inspiratie bieden voor gebiedspartijen en particulieren om gezamenlijk verder te werken aan de kwaliteit van Flevoland. De visie is zelfbindend en helpt de provincie bij het maken van keuzes voor de toekomst.

FLEVOLANDSE KWALITEITEN

Natte natuur van internationale waarde

Flevoland is een waterrijke provincie met hoge natuurkwaliteit. De grote wateren en randmeren zijn belangrijke pleisterplaatsen voor watervogels op hun internationale trek-routers. Regelmatig zijn hier duizenden vogels te vinden. Het internationale belang van de wateren is vastgelegd in de aanwijzing als Natura 2000-gebieden.

Voor het Markermeer-IJmeer hebben provincie en rijk gezamenlijk een koers uitgezet voor een toekomstbestendig ecologisch systeem.

Binnendijks versterken de aangrenzende moerasgebieden deze kwaliteit. De Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen, gelegen langs het Markermeer, zijn internationaal waardevolle wetlands. Zij maken onderdeel uit van het Natura 2000-netwerk. Het Harderbroek aan de oostkant van de provincie heeft een vergelijkbare functie in relatie tot de randmeren.

Bosgebieden robuust en bijzonder

Langs de oostkant van Oostelijk en Zuidelijk Flevoland ligt een vrijwel aaneengesloten bosgordel. De combinatie van omvangrijke bosgebieden en een rijke bodem komt in Nederland erg weinig voor. Dit maakt de bossen uniek op nationale schaal. In de loop der jaren zijn de bossen, door gerichte

investeringen, steeds gevarieerder geworden. De nattere delen zijn vooral ecologisch zeer waardevol, de drogere delen bieden ruimte aan allerlei vormen van recreatie. In de bosgebieden langs de oostkant bevinden zich de meeste campings, huisjesparken en andere recreatieve voorzieningen. In de Noordoostpolder, het oudste deel van Flevoland, heeft de natuur zich het verst ontwikkeld. Zowel het Kuinderbos als het Waterloopbos herbergen heel bijzondere populaties varen en paddenstoelen. De biodiversiteit is hier hoog. De omvang en de groeikracht van de Flevolandse bossen is bovendien zo groot dat Flevoland een groot deel van de Nederlandse houtoogst realiseert.

Natuurgebieden belangrijk voor economie

Naast natuur kennen de natuurgebieden vele andere functies. De grote wateren en randmeren zijn geliefde recreatiegebieden voor watersporters, ze bieden een doorvaartroute voor de binnenvaart, zijn zandwinlocatie en vormen een zoetwaterbekken voor Midden-Nederland.

De Oostvaardersplassen, gelegen tussen Almere en Lelystad, is een van de bekendste natuurgebieden van Nederland. Door de film 'De Nieuwe Wildernis' is de publieke belangstelling voor dit gebied fors toegenomen.

FLEVOLANDSE KWALITEITEN

Landschap weerspiegelt ontstaansgeschiedenis van Flevoland

Schokland en Urk zijn twee voormalige eilanden die in het landschap nog steeds herkenbaar zijn. Naast de natuur- en landschapswaarden hebben deze gebieden een belangrijke cultuurhistorische waarde.

De grootte van de landbouwgebieden neemt toe van Noordoostelijk naar Zuidelijk Flevoland en weerspiegelt daarmee de ontwikkelingen in de landbouw.

Nergens in Nederland kent het landschap een zo grote openheid, als in (Zuidelijk) Flevoland. Een openheid die wordt geaccentueerd door het groene casco van beplantingen langs wegen en de groene beplanting rondom de agrarische erven.

SUCCESEN EN KNELPUNTEN

Sectoraal natuurbeleid van afgelopen jaren succesvol

Het natuur- en landschapsbeleid van de provincie richt zich tot nu toe op het behoud en het verder ontwikkelen van de Flevolandse karakteristieken. De natuurgebieden zijn planologisch beschermd door de aanwijzing van een Ecologische Hoofdstructuur. Door het plaatselijk aankopen en inrichten van aangrenzende gebieden is het netwerk versterkt en zijn kansen voor natuurontwikkeling benut. Dit heeft resultaat gehad. De natuurgebieden zijn divers geworden en daarmee aantrekkelijker voor mens en dier. Steeds meer bijzondere planten en dieren hebben zich gevestigd in de Flevolandse natuurgebieden en zich van daaruit verspreid, zoals de zeearend en de grote zilverreiger. Ook de bever, de otter, de boomarter en vleermuizen hebben zich gevestigd in Flevoland en worden steeds vaker waargenomen.

Beleefbaarheid en toegankelijkheid kan beter

Flevoland heeft een vergelijkbare oppervlakte aan natuurgebieden als andere provincies, maar het toeristisch-recreatief gebruik ligt lager. De meeste gebieden zijn onbekend - zelfs bij Flevolandse - en veel mensen ervaren de natuur als gesloten, ontoegankelijk en slecht bereikbaar.

Natuurwaarden in agrarisch gebied blijven laag

In het agrarisch gebied heeft de schaalvergroting doorgezet. Flevoland kent zeer omvangrijke agrarische bedrijven, die deelnemen aan de wereldmarkt. De ecologische waarde van het agrarisch gebied is laag. De basisvoorwaarden voor goede ontwikkeling van natuur: voedsel, veiligheid en voortplanting, zijn in het landbouwgebied onvoldoende aanwezig. Ondanks de inzet van veel vrijwilligers voor weidevogel- of akkervogelbescherming zijn de aantallen broedvogels, met name de iets zeldzamere soorten, erg laag.

Het rijk heeft Flevoland aangemerkt als geschikt leefgebied voor akkervogels zoals de grauwe kiekendief en de veldleeuwerik. Vanuit landschappelijk oogpunt is er behoefte aan een groen/blauwe dooradering van het agrarisch gebied, met landschapselementen en kleurrijke bermen en sloten.

VRAAG & ANTWOORD MET GEDEPUTEERDE GIJSBERTS

Welke rol vervult de provincie Flevoland als het gaat om natuurbeleid?

“Flevoland kiest hier voor een uitnodigende en faciliterende rol. De provincie heeft noch de ambitie, noch de middelen om een sterk sturende, top-down gerichte benadering voor het natuurbeleid te hanteren. Bij de decentralisatie heeft het rijk flink bezuinigd en de provincie vult niet de gaten op die het rijk laat vallen. Als gebiedsregisseur heeft de provincie het overzicht over het totaal aan doelstellingen en plannen. Zij kan verschillende gebiedspartners met elkaar in contact brengen, zij kan verschillende sectoren met elkaar verbinden en zij heeft kennis van de processen en wettelijke procedures die nodig zijn om ontwikkelingen op gang te brengen. Daarbij wordt ingezet op ruimte geven aan ontwikkelingen die passen bij Flevoland.”

“De uitvoering in het veld wordt vrijwel altijd geïnitieerd en uitgevoerd door gebiedspartners. Voor beheer en inrichting van natuur zijn dit meestal de terreinbeherende organisaties, en soms particulieren. Voor recreatieve voorzieningen zijn dit vaak ondernemers of gemeenten.”

Hoe vult de provincie Flevoland die rol als ‘gebiedsregisseur’ verder in?

“Flevoland wil inspireren en ruimte bieden aan nieuwe coalities. Met de natuurvisie geeft de provincie een

denkrichting aan en benoemt kansen om te komen tot een verdere kwaliteitsverbetering van de Flevolandse natuur en het landschap.

Gebiedspartners worden uitgenodigd en uitgedaagd om deze kansen verder uit te werken. Daarbij ziet de provincie ook mogelijkheden voor partijen en sectoren die niet direct verantwoordelijk zijn voor de natuur. Zij kunnen de functies die de natuur biedt duurzaam benutten. Het programma Nieuwe Natuur is een voorbeeld van de nieuwe rol; de wijze waarop de provincie initiatieven stimuleert, faciliteert en soms bijstuurt vanuit de verantwoordelijkheden voor behoud en bescherming van de natuurwaarden.”

VRAAG & ANTWOORD MET GEDEPUTEERDE GIJSBERTS

Wat is de kerntaak van de provincie omtrent natuur?

“Flevoland blijft zorgdragen voor behoud en bescherming van de natuur. Dit is een wettelijke taak als bevoegd bezag voor de natuurwetgeving en als verantwoordelijk bestuur voor een goed functionerend Natuurnetwerk en Natura 2000-gebieden.

De provincie is vergunningverlener, toetser en handhaver voor de natuurwetgeving. De provincie zorgt voor een ruimtelijke bescherming van het Natuurnetwerk met de provinciale EHS-verordening en de spelregels EHS. De provincie stuurt op kwaliteit van inrichting en beheer door kaderstelling voor de subsidieverlening in de natuurbeheerplannen.”

Hoe zijn de ‘natuurtaken’ verdeeld tussen rijk, provincie en gemeenten?

“De provincie concentreert zich op het binnendijkse Natuurnetwerk (voorheen de EHS). De grote wateren en randmeren zijn de verantwoordelijkheid van het rijk. De overige groengebieden en natuur in de stad zijn primair de verantwoordelijkheid van de gemeenten.

De provincie bewaakt dat er samenhang blijft tussen de natuurgebieden en dat er voldoende leefgebied blijft voor internationaal beschermde soorten. De verantwoordelijkheid voor het landschap ligt bij de gemeenten en de provincie. Het rijk heeft aangegeven dit niet meer als rijkstaak te zien. Provincie en gemeenten kunnen kiezen of en hoe zij deze verantwoordelijkheid invullen.”

“Flevoland blijft zorgdragen voor behoud en bescherming van de natuur”

VISIE: NATUURNETWERK ALS FUNDAMENT

Het bestaande Natuurnetwerk vormt het fundament voor behoud van de (internationale) natuurwaarden

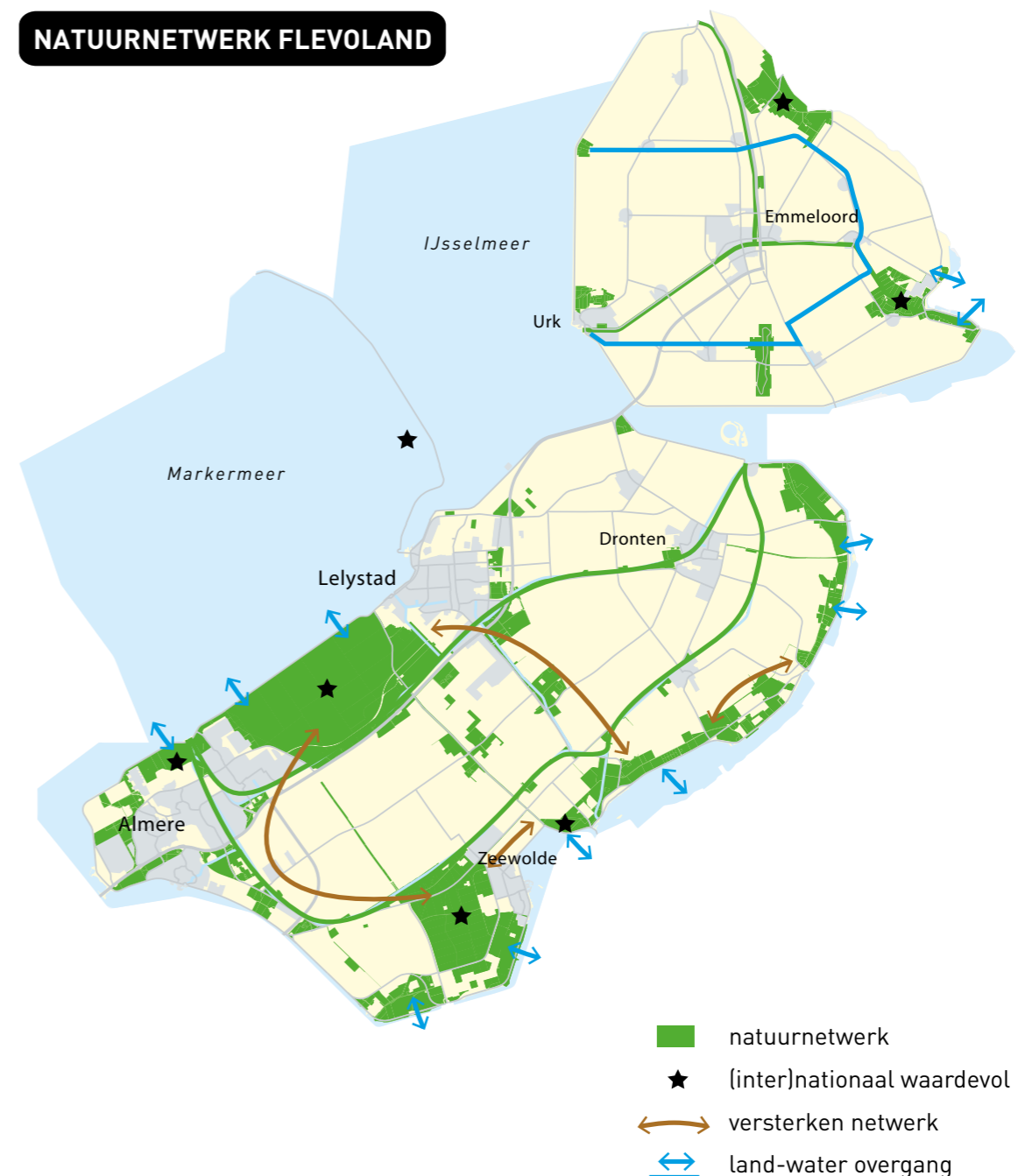
De kracht van het bestaande Natuurnetwerk (EHS) is in Flevoland bewezen. De inzet blijft dit netwerk te behouden en door te gaan met kwaliteitsverbetering. Het bestaande netwerk kan op onderdelen effectiever en duurzamer worden vormgegeven. Door natuurlijker beheer en het optimaliseren van milieu- en natuurcondities kunnen ongewenste effecten voor omliggende (landbouw)gebieden worden gereguleerd. Na afronding van het programma Nieuwe Natuur is er geen uitbreiding van het Natuurnetwerk meer nodig.

Wij willen het bestaande Natuurnetwerk als fundament voor de natuurkwaliteit blijven beschermen en gericht versterken. Speerpunten zijn: natte natuur, gevarieerde bosgebieden, goede verbindingen, overgangen tussen water en land en een duurzaam (natuur)beheer.

“Qua bos staat Flevoland met stip op 1 in de Nederlandse provincietop.”

Koos Dijksterhuis, voorwoord jong & wild

NATUURNETWERK FLEVOLAND

PROVINCIE FLEVOLAND | GEO | 140040

OPGAVE

Versterk het vitale Natuurnetwerk

- Nieuwe ontwikkelingen, waaronder het programma Nieuwe Natuur, sluiten aan op bestaande structuren.
- Kansen om gaten in het netwerk te dichten en verbindingen te versterken worden benut.
- Maak smallere gedeelten zo robuust dat het eenvoudiger wordt de gewenste milieuomstandigheden te realiseren en duurzaam te beheren.
- Binnen de bossen worden grotere, gevarieerde boskernen ontwikkeld.

Benut de overgangen tussen water en natuur en de wateropgave. Zowel ecologisch als recreatief zijn de overgangen van water naar natuur zeer waardevol

- Laat open water onderdeel zijn van de natuur.
- Benut kansen binnendijks - buitendijks.
- Richt de doorgaande vaarten in met natuurvriendelijke oevers.

Agenda

- Programma Nieuwe Natuur
- Basiskwaliteit op orde
- Beheerplannen Natura 2000
- Natuurlijke oevers en watergangen

VISIE: GENIETEN VAN NATUUR

Mensen moeten kunnen genieten van de natuur

De Flevolandse natuur heeft nu al veel te bieden aan bezoekers. Toch zijn veel gebieden erg onbekend - zelfs bij Flevolandse - en ervaren veel mensen de natuur als gesloten en ontoegankelijk. Toegankelijkheid, herkenbaarheid, bereikbaarheid en betrokkenheid zijn belangrijk om het mogelijk te maken dat ieder mens op zijn eigen wijze kan genieten van de natuur en die natuur ook als waardevol onderdeel van de eigen leefomgeving gaat waarderen.

Wij willen dat de bekendheid en de toegankelijkheid van de Flevolandse natuur toeneemt. De natuurgebieden moeten aantrekkelijk zijn, beleefbaar voor verschillende doelgroepen en bereikbaar voor iedereen.

“Flevoland heeft zoveel te bieden maar er zijn er maar weinig die dit weten.”

Toerisme Flevoland

NATUUR EN RECREATIE

- natuurnetwerk
- kerngebieden recreatie
- etalages

OPGAVE

Realiseer 'etalages' voor de natuur

- Zorg dat vanaf de hoofdwegen direct te zien is wat de natuur te bieden heeft.
- Markeer en realiseer landschappelijk aantrekkelijke routes naar de ingangen.

Vergroot de betrokkenheid

- Betrek de omgeving bij de inrichting en het beheer van de natuur, zodat omwonenden het gebied ook als hun natuur ervaren.

Agenda

- Imago
- Bereikbaarheid
- Brede coalities

VISIE: VRIJETIJDSECONOMIE FLOREERT

De vrijetijdseconomie floreert in een aantrekkelijke groen/blauwe omgeving

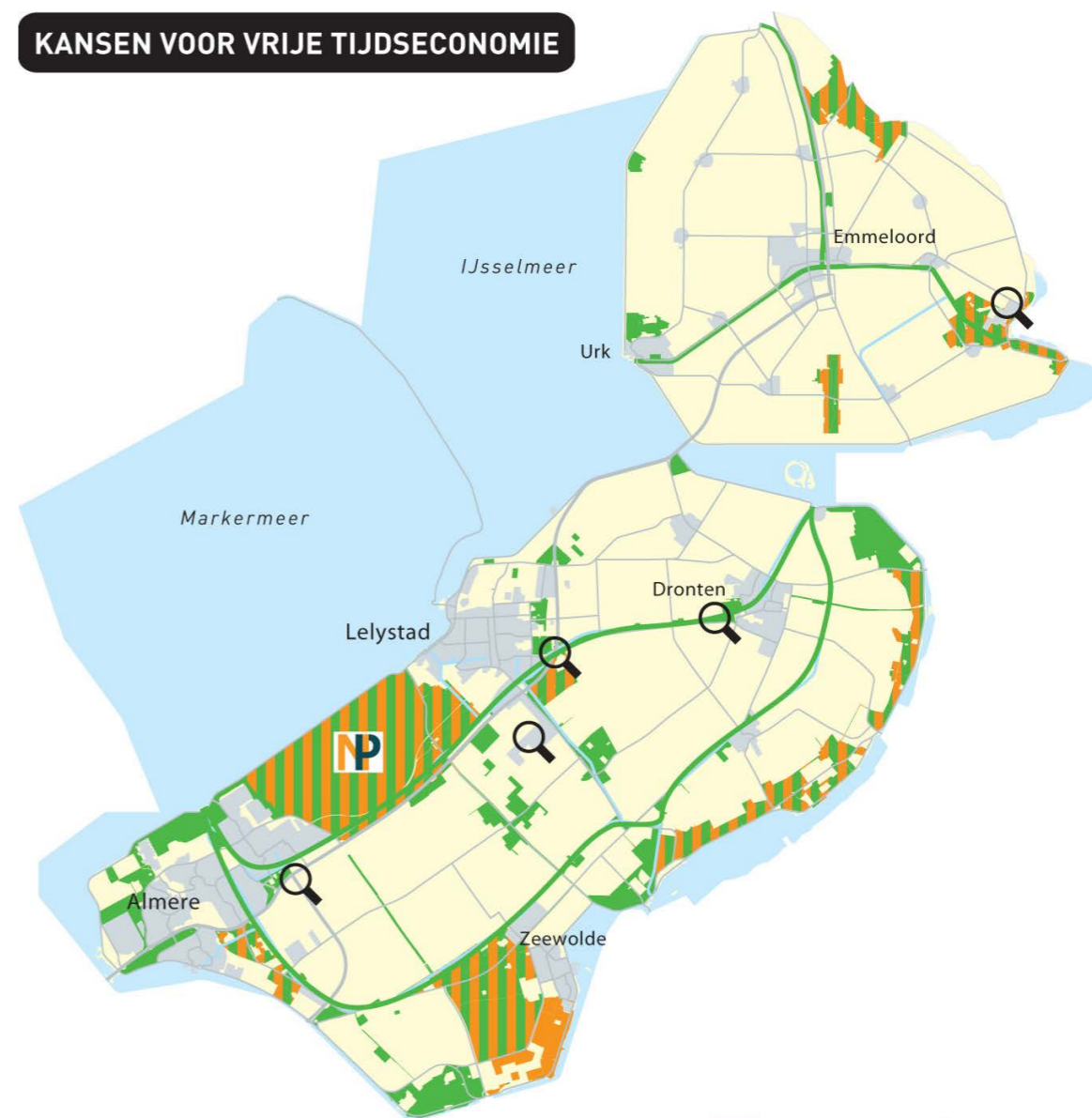
De robuustheid van de natuurgebieden en de combinatie van water en natuur biedt fantastische kansen voor de vrijetijdseconomie. Flevoland trekt een relatief jong publiek dat graag actief wil zijn. De natuur ontwikkelt zich snel waardoor nieuw aangelegde natuur al gauw aantrekkelijk is. De randstad is dichtbij, Flevoland kan een groen/blauwe uitloop bieden.

Wij willen de kansen die de Flevolandse natuur voor de vrijetijdseconomie heeft, benutten. Wij willen ondernemers uitdagen om nieuwe ontwikkelingen op gang te brengen waarbij de natuur wordt benut en tegelijkertijd wordt versterkt. Een principe als natuurinclusief ontwerpen en instrumenten als saldobenadering en herbegrenzing kunnen daarbij worden ingezet.

“Groen is het goud van de vrijetijdseconomie.”

Nieuwsbrief recreatie ‘De groene stad’

KANSEN VOOR VRIJE TIJDSECONOMIE

- natuurnetwerk
- kernegebieden recreatie
- NP Nationaal Park
- 🔍 brandpunten

PROVINCIE FLEVOLAND | GEO | 140040

OPGAVE

Ontwikkel kerngebieden recreatie

Recreatieve voorzieningen hebben de meeste kans van slagen op plekken waar veel mensen komen. Dit zijn plekken die zowel voor waterrecreatie, fietsrecreatie, autoverkeer als openbaar vervoer bereikbaar zijn.

- Selecteer geschikte ‘brandpunten’ waar recreatie en natuur in samenhang ontwikkeld kunnen worden.
- Verbeter de bereikbaarheid en vindbaarheid van bestaande recreatiegebieden
- Faciliteer enthousiaste ondernemers door ondersteuning bij de toepassing van regelgeving en het vinden van haalbare financieringsconstructies.

Stimuleer nieuwe functiecombinaties, zoals natuur & gezondheid en natuur & sport

Onderzoek wijst uit dat natuur bijdraagt aan de gezondheid van mensen. Mensen bewegen in de natuur, natuur draagt bij aan een gezonde lucht, natuur geeft koelte in de zomer en warmte in de winter.

De rust en ruimte helpt mensen om stress te voorkomen.

- Breng verschillende ‘natuur- en gezondheidspartijen’ bij elkaar en draag suggesties aan bij het zoeken naar gemeenschappelijke belangen. Aantrekkelijke en beleefbare natuur draagt bij aan oplossingen voor maatschappelijke en medische vraagstukken.

Agenda

- Brandpunten
- Ondersteuning door regelgeving
- Financiële ruimte creëren
- Nationaal Park

VISIE: GROOTSCHALIG KARAKTER

Het Flevolandse landschap heeft en behoudt een groot-schalig karakter

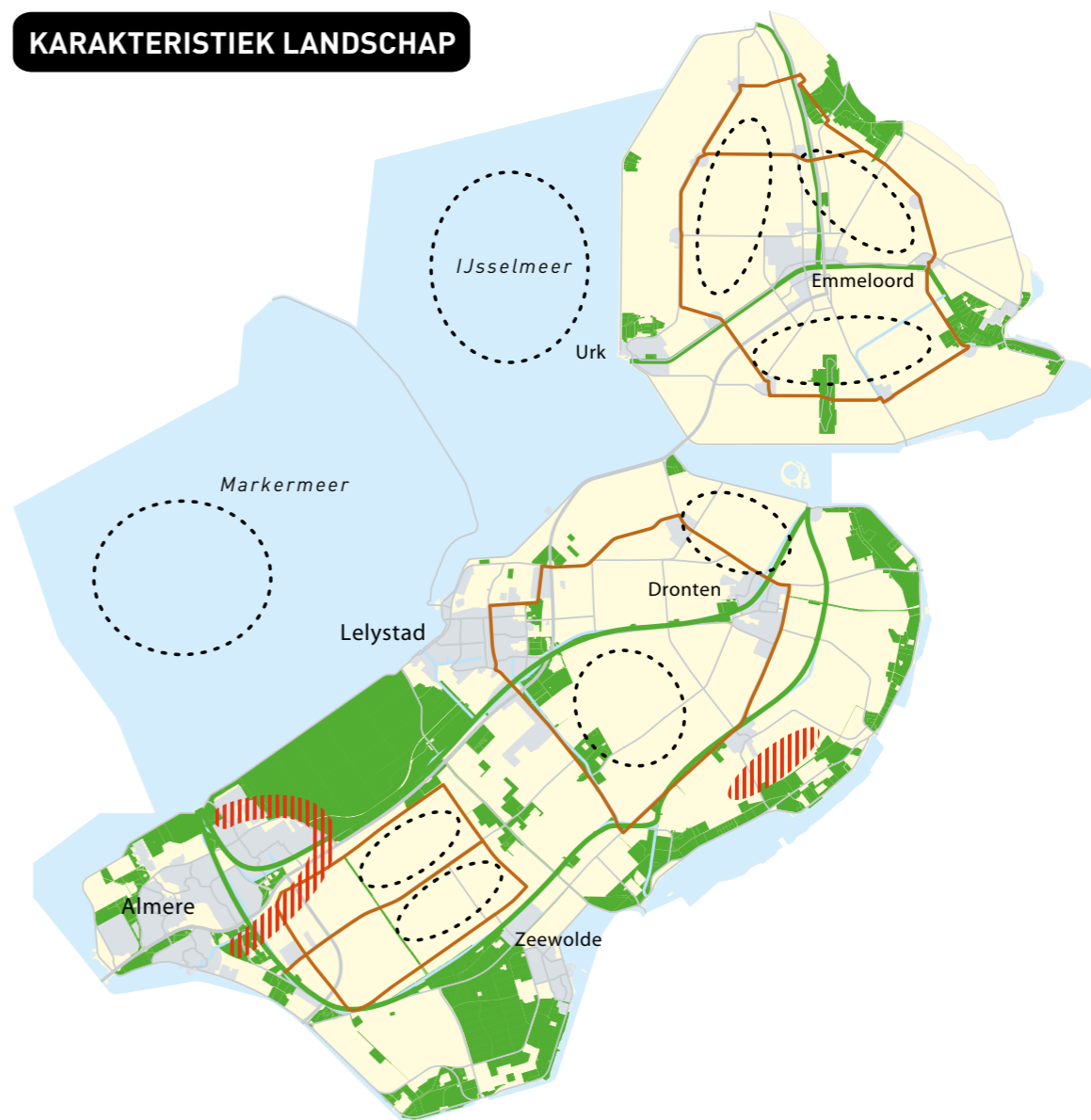
Langs de randen van de polders liggen grote, robuuste natuurgebieden. Daarbinnen is het landschap open. Dit wordt extra gemarkeerd door een helder landschappelijk casco met rechte, strakke lijnen.

Wij willen dat nieuwe ontwikkelingen aansluiten op het bestaande landschapspatroom. Verweving van functies dat leidt tot een kleinschaliger landschapsstructuur is alleen mogelijk in de overgangszones tussen stad en platteland of tussen natuur en agrarisch gebied.

“Achter ieder landschapselement schuilt wel een bijzonder verhaal”

Schatkaart van Flevoland

KARAKTERISTIEK LANDSCHAP

- natuurnetwerk
- landschappelijk casco
- verweving functies
- openheid landschap

OPGAVE

Handhaaf het grootschalige, open karakter

- In die gebieden waar de landbouw het primaat heeft, wordt niet verdicht.
- Positioneer ontwikkelingen die tot verweving en een meer kleinschalig landschap leiden met name in de randzones van de steden en in de overgangszones tussen natuur en agrarisch gebied.

Verbeter de natuurkwaliteit in het agrarisch gebied

- Stimuleer effectieve invulling van de vergroeningseisen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en het agrarisch natuurbeheer zodat in ieder geval de internationale doelen voor akkervogels worden gerealiseerd.
- Handhaaf de belangrijkste landschappelijke structuren, zodat er een groen/blauwe dooradering door het agrarisch gebied aanwezig blijft.

Agenda

- Transitie agrarisch natuurbeheer
- Aansluiting bij landschapspatroon

AGENDA NATUUR EN LANDSCHAP

De voorliggende visie is geen trendbreuk met het verleden maar een voortzetting van het bestaande beleid, met een accent op de beleefbare en de functionele natuur. De provincie ziet het als haar rol om deze ontwikkeling te stimuleren en zal daarin keuzes maken voor de eigen inzet.

In deze agenda is aangegeven welke inzet van de provincie is te verwachten voor de komende 3 tot 5 jaar.

1 Programma Nieuwe natuur

Het programma Nieuwe Natuur is een van de 'instrumenten' die de provincie heeft om de natuur te versterken, maar ook de beleefbaarheid en de functionaliteit ervan te stimuleren.

Dit programma is een bottom-up programma waarin gebiedspartijen zijn uitgenodigd om ideeën te leveren en die in samenwerking met anderen en de provincie tot uitvoering te brengen.

Voor het programma Nieuwe Natuur is een meetlat opgesteld die gebruikt zal worden bij de selectie van de ingediende projecten.

- Voor afweging van de inhoudelijke criteria wordt meegewogen in hoeverre de projecten aansluiten bij de keuzes die in de visie gemaakt zijn.

De opzet van het programma Nieuwe Natuur laat zien dat de provincie veel belang hecht aan de inbreng en inzet van een grote groep aan gebiedspartijen. Als gebiedsregisseur probeert de provincie een brede betrokkenheid te realiseren en een actieve inzet van nieuwe, brede, coalities.

De keuzes voor het programma Nieuwe Natuur worden in december 2014 gemaakt.

AGENDA NATUUR EN LANDSCHAP

2 Basiskwaliteit natuur op orde houden

De gedecentraliseerde kerntaak voor de provincie is het behoud en de bescherming van de bestaande natuurkwaliteit. De decentralisatie-uitkering die de provincie Flevoland van het rijk ontvangt is met name daarvoor bedoeld.

De provincie wil de beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk besteden. In IPO-verband zijn afspraken gemaakt met de uitvoerende organisaties over de instrumenten die de provincies hiervoor toepassen (subsidiereregelingen). Hierbij is het streven vergelijkbare voorwaarden en uitvoering bij alle provincies.

- Voor het natuurbeheer is de Subsidiereregeling Natuur en Landschap van kracht. In samenspraak met de terreinbeherende organisaties houdt de provincie het hiervoor geldende Natuurbeheerplan actueel. De provincie kiest voor beheertypes die passen bij Flevoland.

- Voor het agrarisch natuurbeheer wordt in IPO-verband gewerkt aan een transitie van het subsidiestelsel. Flevoland zet in op een zodanige toepassing van het instrumentarium dat het agrarisch natuurbeheer een plus vormt op de vergroeningseisen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. De provincie wil in samenspraak met het agrarisch collectief uitzoeken welke mogelijkheden er zijn voor concentratie van de vergroeningseisen om daarmee effectief en functioneel groen/blauw dooraderen van het agrarisch landschap te realiseren. Dit moet aansluiten bij het Flevolandse landschap en meerwaarde bieden voor de internationale natuurdoelen.
- De middelen voor de versterking van de Natura 2000-opgave worden conform de zesjaarlijks op te stellen Natura 2000-beheerplannen ingezet voor het nakomen van Europese verplichtingen. Wanneer blijkt dat extra middelen nodig zijn dan moet het rijk deze beschikbaar stellen.

AGENDA NATUUR EN LANDSCHAP

3

Versterken faciliterende rol richting gebiedspartners en ondernemers

Veel gebiedspartners ervaren het natuur- en landschapsbeleid en de daarbij van kracht zijnde wet- en regelgeving als complex en ondoorzichtig.

Die complexiteit kan belemmerend werken voor partijen die nieuwe ontwikkelingen willen realiseren, ook als dat ontwikkelingen zijn die aansluiten bij de ambities van de provincie.

- De provincie wil met behulp van kansenkaarten of gebiedsuitwerkingen initiatiefnemers helpen om snel inzicht te krijgen in de haalbaarheid en eventuele belemmeringen van mogelijke ontwikkellocaties.

- De provincie gaat na of de spelregels EHS aanpassing behoeven, zodat toepassing van die spelregels nog meer en eenduidiger bijdraagt aan een versterking van het Natuurnetwerk.
- Als uitvoerder van de natuurwetgeving speelt de provincie een actieve rol richting gemeenten en ondernemers in het uitleggen en toelichten van de (nieuwe) natuurwetgeving en de betekenis voor Flevoland. Hierbij is de werkwijze vraaggericht.

AGENDA NATUUR EN LANDSCHAP

4

Kennisagenda

De provincie laat verschillende onderzoeken uitvoeren om de kwaliteit van de natuur en de ontwikkelingen in beeld te brengen. Het structureel monitoren van de ontwikkelingen wordt vooral door gebiedspartners uitgevoerd. De gezamenlijke inspanningen vormen een provinciaal meetnet dat het ook mogelijk maakt om Flevoland te vergelijken met andere gebieden. Daarnaast initieert en stimuleert de provincie ook incidentele onderzoeken om actuele vragen provinciebreed uit te zoeken.

- De provincie continueert een monitoringsprogramma om de kwaliteit en ontwikkeling van de natuur te kunnen volgen en te kunnen vergelijken met nationale en internationale ontwikkelingen.

- De provincie neemt nog in 2014 het initiatief om de bereikbaarheid van de natuurgebieden in beeld te brengen.
- De provincie wil uitzoeken welke mogelijkheden er zijn om de Flevolandse natuurgebieden beter onder de aandacht te krijgen bij een breed publiek.

AGENDA NATUUR EN LANDSCHAP

5

Uitzoeken mogelijkheden om financiële ruimte te creëren

De provincie heeft de ambitie om samen met gebiedspartners tot nieuwe coalities te komen die projecten tot uitvoering brengen. In het verleden kon de provincie door het inzetten van Europese of Rijkscofinanciering soms net die extra impuls geven die nodig was om een project haalbaar te maken. Deze mogelijkheden nemen steeds verder af en financiering moet steeds meer ‘uit de markt’ komen.

- De provincie wil in samenspraak met het groenfonds uitzoeken of een stimuleringsregeling is op te zetten die ondernemers in de vrijetijdssector mogelijkheden biedt voor gunstige leningen met als voorwaarde dat zij de verbetering van de natuurkwaliteit van de omgeving in hun plannen opnemen.

- De provincie ziet kansen om via samenwerkingsverbanden op gebiedsniveau de economische spin off van natuurgebieden te vergroten en de maatschappelijke betrokkenheid te versterken. Dit wordt de komende periode uitgewerkt voor de Oostvaardersplassen in de vorm van een businessplan Nationaal Park Oostvaardersplassen. Daarnaast wil de provincie succesvolle voorbeelden op kleinere schaal als inspiratie delen met de gebiedspartners.

AGENDA NATUUR EN LANDSCHAP

6 Verbinden van natuur met andere functies; innoveren en integreren

De provincie wil traditionele natuurpartners verbinden met andere sectoren. Dit vraagt een meer integrale benadering waarbij combinatiemogelijkheden met andere functies of beleidsvelden bewust worden gezocht en gestimuleerd. Dit vraagt een open en uitnodigende houding naar partijen en het zoeken naar synergie.

- De provincie zoekt naar ‘nieuwe’ partijen die ambities hebben met natuur en actief een bijdrage willen leveren aan de kwaliteit van natuur en landschap. De provincie ziet concrete kansen voor de sectoren sport en gezondheid.

VERANTWOORDING

Deze visie is opgesteld door de provincie Flevoland

Verschillende gebiedspartijen, zoals de Flevolandse gemeenten, de terreinbeherende organisaties, het waterschap en belangenorganisaties op het gebied van natuur, recreatie, landbouw en water hebben ambtelijke inbreng geleverd in workshops en door te reageren op het concept.

De onderbouwing van de gemaakte keuzes is terug te vinden in een afzonderlijk achtergronddocument dat parallel aan de visie is opgesteld.

www.flevoland.nl